

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Banatul.

Nu va fi tocmai întemplantare că „Allgemeine Ztg” se ocupă cu Banatul și preste tot cu Ungaria. Foaia germană pune degetul pe dureri de ale patriei, care toate *magyarosodăsurile* și *magyarositașurile* nu sînt în stare să le delature.

De altmintea astăzi scrie foaia aceasta despre Banat, mâne, ea, sau altă foaie va scrie despre altă parte a patriei, cum dă înderept și se înneacă în sărăcie, în același timp, când „bărbații de stat” ai Ungariei, cred că prin farmecul gramaticii și sunetelor maghiare va dispără miseria și va face loc prosperității.

Admitem că cele scrise contin și esagerațiuni, și ne am bucura când ar fi date de gol cele scrise de „Allg. Ztg.” că sînt esagerațiuni. Inse e trist că se dă privilegiu a se scrie astfel în străinătate.

De acea nu consimțim, nu concludem, ci reproducem unul din articuli citatei foi, lăsând publicul să concludă însuși.

„Era un timp — dice „Allg. Ztg.” — în care Banatul Temișorii se numia grănarul monarchiei austriace, pentru că aci se cultivau aproape exclusiv grâu și cucuruz, ear' recoltele rele erau necunoscute până în anul 1863. Înaintea acelei cumplite veri, fusese trei-deci de ani de a rëndul recolte bune. O singură recoltă rea a fost de ajuns pentru a da loc la mare foamete. Statul a trebuit să intervie în ajutorul oamenilor cu grâne, făină și alte mijloace de subsistență. Cu toate acestea Banatul fusese considerat ca țeară bogată, ca grănar al monarchiei. Ilusiunea se perdă numai decât. Ceea ce oamenii cuminti prevăduseră de mult, s'a învederat pentru toată lumea; populația Banatului trăia — afară poate de o seamă de țerani bogați — dela mână la gură. Puțini câștigau de cu vară mai mult, de cum le trebuia iarna. La vremea secerii ne și lipsește pânea. Cel întâiu grâu, ce secerăm se preface literalmente în pâne, celalalt e vëndut de pe câmp, fiind încă în spice, sau se duce numai decât în piață — pentru a împăca pe perceptor.

„Sarcinele, ce i se impun populațiunei de aci, sînt neașdite și sute de mii de oameni muncesc și noapte pentru nimic alt, de cât pentru a-și ține sufletul, căci ceea ce nu le ia statul pe cale legală, le mănăncă funcționarii cei corupți și advocățiimea cumplit de cărciocătorească și sugătoare de sânge. Mania de a se judeca a fost cultivată în mod sistematic și aci, și nu e casă să n'aibă procesul ei, care o stinge până în sfârșit. Toată populația s'a abrutizat în nesfârșita luptă pentru existență; muncesc ca animalele și nu se poate să aibă astfel de simțiri de cât acestea.

„De asupra acestei situații deplorabile din inima populației chiar, . . . artă de guvernament a Maghiarilor și ridică biciul, un stat, care în teorie și în fața străinătății pretinde a trece de stat civilizat, . . .

În teorie d. e. cestiunea limbilor s'a rezolvat în modul cel mai minuțios; regimul Taafe ar putea învăța dela Maghiari. Fie-ce condițuță de dări are bună-oară trei rubrici, una maghiară una germană, una română; funcționarul e obligat, în aparență dea a umplea contribuabilului maghiar rubrica întâia, celui german a doua, românului a treia. Departe una ca aceasta! Deși în tot Banatul nu sînt la țeară nici o sută de contribuabili maghiari, deși în cele mai multe losuri, nici rëndășii nu știu acest idiom, totuși autoritățile nu cunosc, în relațiile lor cu germanii, românii, serbii ori bulgarii, altă limbă decât pe cea maghiară.

„Cine n'a trăit pe aci, nu 'și poate face închipuire de încurcătura fără capăt, de miseriile ce nasc din această singură împregiurare. Poporul neștiutor e dat cu totul pe mâna cavalierilor de industrie, care știu ungurește, căci există localități unde dintre patru mii și mai bine de suflete, nici unul nu știe boabă ungurește. În asemenea localități persoane problematice și câștigă existența, talmăcind țeranilor în limba lor pe aceea a autorităților. Acești parasiți de advocați de a treia mână și de scriitorăși existau cu de prisos și înainte, dar acum sporesc ca buruiana cea rea. Căci au sferă de activitate determinată. Această canalie traduce actele și adresele autorităților, sfătuesce pe țeran, l'instigă, își dă aerul că ar fi având trecere în sferile politice, caută a trage pe sfoară pe cel necunoscător, i se plătesc bine serviciile de interperet, ia avansuri în procese pendente ș. a. m. d.

„Însă toate lipitorile acestea mari și mici n'ar fi încă în stare de a ruina țeara și de a aduce populația la sărăcie deplină, dacă . . . n'ar merge mână în mână cu toate acestea.

„De ocamdată vom da următoarele cifre, cari vorbesc de sine. Banatul, așa numitul grănar al imperiului, datorește 10 milioane rămășiță din dări. După darea de seamă publicată de curend, comitatul Temișorii numai, datorește 3,667,095 florini repartăți asupra plaselor Temișoara, Verșeț, Vinga, Lipova și Biserica-Albă. Ne vom ocupa cu Lipova, care în aparență e plasa cea mai bine situată în tot județul Temișoarii.

„Recolta anului acestuia se consideră bună ca în toată Ungaria, aceasta a ajuns la aușul ministerului unguresc de finanțe, Szapary, care s'a grăbit a adresa o circulară către toate autoritățile fiscale din Ungaria, prin care comandă organelor sale de a căuta cu zel și asprime, să încaseze dările. Organele subalterne, ce n'au nevoie de o asemenea admonițiune, n'au așteptat să le o spună de două ori.

„Cine se eșecute însă? „Poporul e mai iritat decât ori când și în adença sa ignorantă identifică pe perceptor cu neîngăduitorul creditor, cu statul. Firesce. Cel ce ia grăul de pe ogorul țeranului și l'islesce a-și vinde marfa câteva săptămâni după seceră, când e naturalmente mai eștină, pentru a plăti dări cu banii; cine îl face pe țeranul viier

să-și peardă recolta în același chip; cine-i ia pâlmașului vaca, care-i hrănesce copiii, pentru a o da pe nimic celui întâiu venit — acela e vrășmașul de moarte.

„Toate aceste le face însă în Ungaria un perceptor, un eșecutor. Plănesete și vaete domnesc pretutindenea unde se arată. De aceea nici odată un om care simte omenește sau un funcționar, cum se cade, nu se oferă (?) a fi perceptor. Numai oameni cu totul depravați, ce n'au nici un fel de căpătăiu (?), se oferă la funcții atât de neplăcute, primejdioase chiar, care se dau oarecum cu licitație. E foarte caracteristic că există sute de inși, cari se presentă spre a ocupa asemenea funcții; existențele problematice foiesc în Ungaria cu de prisos și un astfel de domn de care-și pricepe treaba, știe să-și facă avere, în poziția aceasta, în timp de câțiva ani.

„Cu revolverul în buzunar călătorește acest „domn”, în numele guvernului și pe cheltuiala comunelor, în plasa sa din loc în loc și o spaimă ce paralizează, îl precede. Înainte de a sosi, averea tuturor locuitorilor, cari sînt în restanță cu darea, se trece într'un proces verbal; un scriitor și un om al autorității (în genere un țeran) merg din casă în casă. Deja scriitorul acesta e pungaș, de mituit în ori-ce caz, pentru că aci, în țeara aceasta toți, se pot mitui.

„Incruntând sprincenele întreabă pe pe o biata văduvă; „D-ta ai o vacă.” Tremurând femeia i pune în mână un biet florin — poate pe cel din urmă pe care-l are — și dice nu. El scrie „Nu” și apoi continuă cu blândețe: „Nu-i așa că n'ai nici vin?” Apoi îi lasă o hârtie goală pe care ea are se o iscăliască. Cu o clipire de ochiu semnificativ, el părăsesce casa și biata femeie crede, că a scăpat cu puțin. Cum s'a înșelat. Eșecutorul vine, în ziua viitoare în persoană, o amenință cu temniță pentru indicațiunea ei mincinoasă, și dacă acum nu dă cinci sau zece florini pentru o manipulațiune analogă, eșecută fără de milă. Adesea nici mituirile nu folosesc, căci eșecutorul nu poate gândi totdeauna numai la sine, . . .

„Oare un popor care vede guvernul reprezentat de indiviși atât de venali și atât de mojici, poate să mai aibă consciință de stat și respect de legi, în existența cărora nici nu crede? Nu e de mirare, dacă în timpul din urmă au fost uciși, în curs de opt zile doi eșecutori și un consiliar fiscal în Ungaria, unul dintre ei chiar în Banat.

„În modul cel mai brutal parasiții acestia scormolesc în carnea proprie a statului unguresc, prădând țeara, ruinand în fie ce an sute de oameni adevăți tot atâți contribuabili. Se înțelege că numărul contribuabililor împuținându-se sarcinile celor ce mai sînt în stare a plăti, devin din ce în ce mai grele. Această împuținare crește prin emigrațiunea în mase spre America, care ia dimensiuni din ce în ce mai mari, încât ministrul de interne al Ungariei s'a vëndut silit a convoca o anchetă pentru oprirea „emigrațiunii în mase.” Sau cerut eșpertize dela comune și dela

societățile agricole asupra acestui fenomen înspăimântător și din toate părțile s'a respuns că principala cauză e mărimea dărilor și asprimea încasării. Așa dar fugă generală înaintea eșecutorului! Nu știu ce va decide ancheta, un lucru însă e sigur: nu există alt mijloc de îndreptare, decât scăderea dărilor și o purificare fundamentală a personalului administrativ. Dar e sigur de mai înainte, că acest mijloc nu o să se aplice. Farsorii se vor tăvăli înainte, până când s'o putea.

„Ungaria e o țeară bogată, bine-cuvântată și popoarele ei sînt din „tre cele mai fericite ale pământului” — așa stă scris în fie ce carte de școală, în care învață a citi copilul țeranului, care nici de nume nu știe ce-i fericirea. Da! e bogată țeară, dar locuitorii sînt săraci.

„Săraci, pentru că prea multe lipitori i sug, pentru că statul întreg trăiește pe un picior prea mare, pentru că numai o idee, numai o tendență a cuprins puterile intelectuale din această țară și le absoarbe pe toate: ideea statului pur maghiar, tendența de a impune țerii întregi, tuturor popoarelor, fie căruia cătun, fiecărei table de cărciumă sigilul maghiarismului.

„De o camdată fenomenul emigrațiunei în mase se observă mai mult în Ungaria de nord. Comisarii și agenții proced cu temeiu și n'au pătuns încă până aici; poate că unii nu presupun că vorbele și momelile lor ar da de urechi ascultătoare și de inimi deschise; căci populația din Bănat nu e numai săracă și nemulțumită, ci chiar prea multă la un loc, și tendența de a emigra e vie în toți. De o camdată lipsesc ținta ademenitoare și mulți nu emigrează, decât în alte părți ale Ungariei sau în Bulgaria, căci aci nu mai e loc pentru ei.

„Cum vine însă că Ungaria aici populată, dar în mare parte pustie, retrogradează din deceniu în deceniu în privirea populației sale, că întreaga ei prosperitate economică e lovită de regres? Cifrele ce pătund penibil în publicitate, sînt spăimântătoare; nici acum, în anul cel bun, nu se vede o scădere a rëndului. Această împregiurare ne spune în deajuns că n'avem a face cu neajunsuri trecătoare, ci cu rele sociale și economice adânci, a căror înlăturare, în actualele împregiurări politice, li s'au părut cu neputință celor ce au rupt-o de fugă. Recensimentul din 1870 spunea că în Ungaria sînt 4,417,574 persoane cari trăiesc din agricultură; pe când recensimentul ultim, făcut asupra popoarelor în a. 1880, dete un minus de 784,457 persoane, căci numărul acelor cari, în 1880 se mai ocupau cu agricultura e numai de 3,669,117 inși. Fiindcă în cei din urmă doi ani tendența de emigrațiune a sporit — Bulgaria și Bosnia sînt atât de aproape — se poate dice că în ultimii 12 ani agricultura Ungariei a pierdut un milion, aproape 25% a capitalului ei de brațe. Din nenorocire statistica națională-maghiară, a cărei exactitate și bună credință întrece pe aceea a geografilor francezi nu ne spune nimic pozitiv despre proporția diferitelor naționalități în aceste pier-

deri colosale. Ar fi interesant și ar lămurii problema dintr'un punct de vedere, care a contribui a deslega cu siguranță cestiunea anchetei ministeriale.

Revista politică.

Sibiu, în 15 Octomvre.

Obiectul cel mai însemnat la ordinea zilei în monarhia austro-ungurească este deschiderea delegațiilor în Budapesta și bugetul comunus pe mesele acestor corporațiuni.

Ședința solemnă a ambelor delegațiuni a avut loc ieri în 26 Octomvre la 12 oare. Majestatea sea în cuvântul de tron a accentuat raportul cel amical față cu toate puterile europene. În privința cestiunii egiptene Austro-Ungaria își dă toate silințele pentru promovarea unei înțelegeri împrumutate. Organizațiunea cea nouă a armatei va recere puține spese. Turburările în părțile de meazădi sunt supimate, însă stabilirea unei ordini definitive face de lipsă prezența unui număr mai mare de trupe, care se pacifice definitiv țerile ocupate. Spune mai departe că s'au luat măsuri pentru o administrațiune mai corespunzătoare. În fine cuvântul de tron se exprimă că contează la înțelepciunea și patriotismul delegațiunilor.

În ședința cea dintâiu a delegațiunii ung. dela 25 Octomvre și ales Ludovic Tisza president și arhiepiscopul Haynald vice-president. În aceeași zi delegațiunea austriacă a ales president pe Dr. Smolka (polon), vice-president pe baronul Cesch. Îndată după alegerea comisiunilor în ambe delegațiunile, comisiunile s'au și apucat de dezbaterile bugetului.

Bugetul comun pe 1883 este în schiță generală următorul:

Ministerul de externe: erogatele ordinare 4,210,100, estra-ordinare 36,800 la oaltă 4,246,900; ministerul de războiu (armata de uscat și marina) erogate ordinare 102,800,921 estra-ordinare 8,774,621 cu totul 111,575,542; ministerul comun de finance: erogate ordinare 2,087,451, estra-ordinare 3,875 la oaltă 2,088,326. Toate erogatele ministeriului comun ar fi: erogate ordinare 105,097,472, estra-ordinare 8,815,296, cu totul 117,910,768.

Suma întregă a venitelor ministeriului comun 3.248,780 fl. Erogațele comune, netto, după detragerea sumei din urmă ar fi 114,661,988 fl. cu 837,309 mai mari ca în anul trecut.

Comisiunea de deshidere împărțită cu ocaziunea deschiderei delegațiunilor unor foi un memorandum despre organizațiunea armatei. În memorandum se spune că s'a adoptat sistemul teritorial, în urma cărui trupele garnizoană în ținuturile de unde se întregesc. Abstracțiune făcând dela Bosnia, Herzegovina, Dalmația și Tirol, monarhia este împărțită în treisprădece cercuri. Mai departe se unifică regimurile de linie în cele de rezervă și numărul lor se sporesce la 102. În fine batalioanele a 4. cu un stat efectiv înmulțit de pace se trimit în Bosnia.

„N. fr. Presse“ are sciri din Cataro, ca sunt semne ca și cum în Erțegovina ar avé să isbucnească turburări nouă.

Dela Paris se telegrafează că guvernul a dat de urma unei revoluțiuni foarte respândite, a carei comitet reșede în Genua.

Alegătorii din Antâia circumscripțiune electorală din Neapole au dat dlui Nicotera un banchet, la care oaspele tinu un discurs, atât, cum dîse d-sa, spre a înlătura neînțelegerile născute în urma discursului său din Palermo, cât și spre a-și face cușura și mai bine pozițiunea sa față cu guvernul. D-sa mulțami președintelui banchetului pentru invitațiunea sa amicală; aceasta a deșteptat într'ensul o

amintire plăcută din tinerețe, când ideea de unitate și de mărire a patriei conducea primii săi pași, ca și astăzi când face poate ultimul act al vieții sale politice. Față cu acuzațiunile ridicade contra sa, d. Nicotera dîse că nu dorește nici cum o politică de aventuri. Chiar cea mai necesitate nu poate să șteargă uricioasa origine a dărei asupra măcinatului. Programa desvoltată de d. Depretis în Stradella este cu totul contrară programei sale, într'u ceea ce privește cestiunea militară. Această cestiune este de natură administrativă internă. Stănga a sporit în adevăr bugetul resbelului, dar trebuie să vedem, dacă sporurile sunt de ajuns și dacă fondurile sunt bine întrebuințate. Francia și Germania dispuneau de 800,000 oameni în prima linie, Austria de 700,000 oameni. Relativ vorbind Italia trebuia să dispună de 500,000 și 600,000 oameni și cu toate acestea ea nu dispune de cât de 300,000 oameni de trupe de a doua și a treia categorie.

Tot în același raport este nesuficient numărul cadrelor și calitatea ofițierilor; cavaleria și milițiile a fost cu totul neglijate. Puscele de modelul nou sunt suficiente d'abia pentru Antâia linie și fie care om nu poate avea de cât o singură pușcă, pe când la puterile suscitade sunt câte două puscă și jumătate de fie-care om. Budețul de resbel de 20 milioane este suficient pentru 10 corpuri de armată, dar nu va ajunge pentru 12. Cele două corpuri nouă de armată vor fi organizate tocmai peste trei ani pe picior de pace și după opt ani pe picior de resbel. Se risipesc dar 200 milioane fără nici un folos și să desprețesc, ca Pianell, Mezzacapo și alții. D. Nicotera discută apoi sistemul pentru întărirea coastelor și recomandă o mai mare activitate prin arsenal. În privința desființării dărei asupra măcinatului guvernul a procedat fără nici un plan; după desființarea celei dintâiu jumătăți, făina este tot așa de scumpă, ca și mai înainte, de vreme ce comunele au ridicat acsisele asupra făinei cu cinci până la șese franci. Oratorul salută desființarea cursului forțat și noua politică de căi ferate. D-sa nu speră în contaze a înfr'o victorie personală, dar crede a face un bun serviciu regelui și țerei, pe care voesce să le vadă tari, libere și respectate.

Dela Paris se telegrafează următoarele către „Köln Zeitung“: „Comitele Ignatieff, de Grévy, Duclerc, Gambetta, și alți bărbați de stat, pe cari se încearcă a-i convinge că principiile de Bismarck voesce să zeceseze în curând Luxemburgul la Germania. Comitele Iguatieff întrebuință toate mijloacele spre a îndupleca pe țerile sămotele, că el va veni în curând din nou la putere, a provenit de acolo că a dat mai multor persoane asigurarea că țarul, după espi-rarea anului 1882 are firma hotărîre de al readuce în fruntea Rusiei“.

Camerile României se vor deschide Duminecă cu un mesagiu.

Proiecte ruse pe Dunăre.

Sub acest titlu, „The Daily Telegraph“ publică următorul articol privitor la cestiunea Chilei a căruia traducere o luăm din „Gazette de Roumanie“:

Neînțelegeria ce s'a ivit între comisiunea europeană a Dunărei și guvernul rus, neînțelegerie despre care v'am vorbit în ultima mea depeșă, amenință de a lua proporțiunile unui conflict serios și am de multe cuvinte să ne temem de complicări. Cestiunea a fost prezentată sub o lumină cu totul falsă, și cel din urmă număr al „Cor-spondenței politice“

conținea o versiune, al cărei punct de vedere strimt va fi poate admis în Englitera. E foarte însemnat că relațiunea exactă a faptelor care se leagă de această cestiune să fie dată publicului englez, căci două treimi din comerceul maritim al Dunării de jos respund de stricta esactitate a faptelor următoare.

În ședința sa dela 20 Maiu trecut, comisiunea europeană otări că planurile prealabil ridicade pe țărmurile Dunării vor fi completate prin permanență în gura Chilei. Comisiunea sondage în dela Galați, doritoare să procedă la aceste sondage, ceru o autorizare dela guvernul rus pentru personalul tehnic, care trebuia să fie însărcinat cu această lucrare.

Delegații ruși respunseră că nu se putea acorda autorizarea, de vreme ce guvernul rus ordonase de vreme inginerilor săi de a proceda la aceeași lucrare. Un membru al comisiunii, împins se vede de o dorință de împăciuire, propuse ca sondagele să fiă executade împreună de inginerii comisiunii și de aceia ai guvernului rus, dar delegatul englez, observând că membrii absenți trebuie să fie mai întâiu consultați, delegatul rus se retrase și redactă o protestare în acești termini; „Nu se poate admite ca o putere, având ea însăși mijloace de a executa aceste sondage, să permită altora de a le face pe proprii său teritoriu.“ În aceste termeni Rusia notifică Europei luarea în posesiune a țărmului drept al gurei Chilei.

După toate ce se petrecuse mai înainte, era vedit că Rusia pretindea mai întâiu, a mărgini din ce în ce mai mult sfera de acțiune a comisiunii europene și al doilea, a-și asigura stăpânirea întregii guri Chilei, călcând astfel drepturile riveranului vecin, România. În ședințele comisiunii dela 8 și dela 12 Octomvre 1879 și dela 10 Noemvre 1880, delegatul rus țicea în privința gurei Chilei; „Această parte a fluviului a făcut în timp de mai mulți ani, obiectul deliberărilor comisiunii și după ce nici o îmbunătățire nu s'a adus în gura Chilei trebuie să conchidem că a fost părăsită; ceva mai mult, comisiunea a avut la început trei din gurile Dunărei la dispozițiunea ei, mai târziu ea arese la dispozițiune a ei, cetat dar să fie stăpână pe celelalte“.

În ședința dela 15 Noemvre 1880 același delegat declară, că nu era autorizat a subsemna actul adițional decât sub condițiunea espresă că nuse va aplica la gura Chilei. În fața acestor servare, delegații Austriac, Francez, Englez, German, Italian, Român și Turc luară o otărîre, prin care mănțineau în întregitate lor drepturile comisiunii europene asupra celor trei guri ale Dunării. E cam surprinzător de a vedea că puterile nu făcură în urmă nici un cas de teorie de reprezentare în această ședință de către delegatul rus și nici nu se încercară, prin negocieri directe, de a rectifica această interpretare estraordinară a tratatelor din Paris și din Berlin, care, amândouă specifică tocmai contrarul. Dar, ceea ce nu este decât o eresiă față cu sus țisele tratate, constituie o spoliare flagrantă a drepturilor României.

Tratatul din Berlin sili pe aceasta din urmă a retroceda Rusiei Basarabia, care i fusese dată prin tratatul din Paris; și, prin același tratat România nu primi în schimb de cât țermul drept al gurei Chilei. În virtutea cărui drept Rusia are ea cele două țărmuri? Din altă parte, tratatul din Berlin, despăgubind România de pierderea Basarabiei, acordă acestui regat, cu Dobrogea și Delta Dunării, în condițiunile în care o avuse Turcia dela tratatul din Paris până în 1878. Deci, România este singura proprietară legală a țărmului drept până la talwegul gurei Chilei.

Politiceii ruse nu plac inovațiunile. Numai întrebuințând mereu aceleași mijloace ea și ajunge scopurile. În 1812 Rusia și asigură Basarabia cu gura Chilei; în 1825, ea găsi folositor de a și însuși acea a Sulinei; în sfârșit, în 1829, ea puse mâna pe gura St. George. Sondagele întreprinse în acest moment în gura Chilei ne destăinuiesc dar un proiect, care merită să atragă atențiunea. Această gură a fluviului trebuie deschisă vaselor de cel mai mare tonaj prin mijlocul unui canal, care se aruncă direct în mare. Dacă, afară de aceasta, ne amintim că gura Chilei singură trâmite la mare $\frac{2}{10}$ din apele Dunărei, simptomele echivoale ale proiectului rus vor fi destănuite. Atitudinea agresivă a Rusiei față cu comisiunea europeană este un semn sigur că ea se va opune prelungei puterilor ei, care se sfârșesc peste șese luni. Îndată ce comisiunea va înceta de a mănține buna ordine în gura Sulinei, ea nu va mai fi navigabilă și întregul comerț va fi aruncat în gura Chilei.

Acest fapt va face Europa tributară Rusiei pe Dunărea de jos, și va pricinui ruina Statelor riverane, mici și mari. Mai curând sau mai târziu se va înțelege ce greșală s'a comis, permitându-se Rusiei de a se întoarce la Dunăre.

În ori se cas, Englitera, al cărei drapel acopere două treimi din navigarea totală a Dunărei de jos, nu poate să se lase a fi înșelată de Rusia și de sigur că nu se va lăsa a fi rățacită de o espunere exactă privitoare la această cestiune.

Congresul economic.

Congresul economic dela Iași s'a deschis Duminecă, 10 Octomvre, în sala teatrului.

Erau prezenți 266 membri mai din toate județele țerei, delegați de diferite societăți economice de ajutor mutuale, de comerț.

Ședința s'a deschis la 3 oare.

D. C. Porumbar, președintele „Concordiei române“ având lângă sine pe d. Păun, președintele Clubului comercianților și industriașilor din Iași, a dat citire discursului următor:

Starea economică a Românilor de astăzi, trebuie să redeștepte în inimile noastre îngrijiri serioase, atât pentru prezent cât și pentru viitor. Tot progresul moral și material ce am sevrșit într'un scurt timp atât pe terenul politic militar și chiar material, nu pot da decât rezultate negative pentru noi; dacă nu vom stabili o programă economică, care să facă ca toate avantajele ce decurg din progres să profite și Românilor. Am luptat continuu și cu succes, am vrsat sângele nostru cu glorie, am dobândit independența și un loc onorabil în concertul european, am creat instituțiuni politice, liberale, am desprobit țiganii, am desființat clacra, am împroprietărit țeranii, am făcut instituțiuni de credite fonciare rurale și urbane, banca națională, societăți de asigurare, credite agricole, căi de comunicație și atâtea alte instituțiuni menite a da un avânt puternic desvoltării economice ale țerei; dar să ne întrebăm, din toate aceste bice ferebi unde este România? Dacă ne vom înceri, unde sunt comensanții români de odinioară? Acea falangă de comercianți români cari în timpurile trecute, fără mijloace de comunicație, străbăteau centrurile Europei și treceau peste legendara Lipsca, pentru a aproviziona comerțul țerei. Dacă vom întreba unde sunt țarșanii, meseriașii muncei, cari indetulau țara cu produsul muncii lor, și întreținerea viața națională?

Cât pentru țeranii i găsim străluciți la Plevna.... ear în țeara lor în miserie.

A căuta cauza acestei decăderi economice la Români și a căuta mijloacele prin

care se ajungem a ridica și îmbunătăți această stare, eacă misiunea Congresului.

Principalele cauze de decădere economică sînt:

Starea precară în care se afla țara noastră în timpii nefasti înainte de 1821, și de atunci până la proclamarea regatului epocă destul de îndelungată, unde toți Românii, dela mic până la mare, aveau unica preocupare, și își întrebuințau toate forțele lor vitale, morale și materiale, pentru întemeierea și consolidarea edificiului național al Statului Român, o epocă destul de lungă în care fatalmente a trebuit să fie neglijate toate cesiunile economice. Străinii în țara noastră, liberi de preocupăți politice, ne avînd a face nici un sacrificiu pentru dînsa au găsit un teren liber pentru a și concerta toate forțele lor intru a cuceri din ce în ce mai mult terenul economic, pe cînd Românul își perdea avutul și viața, lăsa în năpustire holdele sale și făcea beilici armatelor, străinii își cultivau interesele particulare înainte ca țara preocupată de alte cesiuni de ordine mai înalte, să poată ași întoarce vederile asupra intereselor materiale și să le îngrădească cu legi protectoare; a venit o invasiune întreagă de exploatare care fără conștiință și fără frîu, au profitat și au abusat de această situațiune până a ajunge aproape deplini stăpîni pe teremul economic.

Intr'o asemenea situațiune, ori-ce lege și ori ce instituțiune economice se vor face, putem fi siguri (și asemenea probe le avem în fața noastră), că ele nu vor profita decât străinilor. Este dar de o urgență mare de a ne întoarce privirile și a desvîli activitatea asupra părții economice și să ne convingem, că ori-ce minut de întârziere de a ne pune pe lucru, face să se grămădească vâlurile cotropitoare, și mai dificilă risipi-rea lor.

De cât-va timp mai multe mișcări economice s'au făcut în țeară, dar ele neavînd o unitate de acțiune, mare parte dintr'ênsele n'au dat rezultatele dorite. Aceasta nu putea eși decât dintr'o întrunire mare, compusă din reprezentanții tuturor ramurilor de activitate din țeară și din toate localitățile ei; investiți de acest mandat, dl. aveți salutară misiune astăzi de a pune bazele unui sistem Economic Român, după care toți în unire se lucrăm pentru a scăpa barca amenințată din vâlurile cotropitoare. Bine voiți dar, dl. a alege un birou provisoriu pentru a procede la lucrări.

Președintele societății „Concordia Română”, C. Porumbaru.

Președintele „Clubului Comercianților și Meseriașilor români din Iași”, Păun.

Discursul dlui președinte a fost mult aplaudat.

În urmă d. C. Arion, membru al curții de compturi, a fost aclamat ca președinte provisoriu; s'a dat cetire unui mare număr de telegrame, care salută întrunirea congresului și, prin aclamare, s'au ales d. C. Porumbaru președinte, d. Păun, vice-președinte și d. Kirilov și Filip Xenopol, secretari ai biroului.

Prima ședință s'a încheat prin împărțirea membrilor congresului în 5 secțiuni: industrială, comercială, agricolă, financiară și de mine.

Eri, Luni la 8 oare dimineața s'au întrunit secțiunile.

Lucrarea dar a început de eri.

E îmbucurător a vedea un număr atât de însemnat de bărbați din mai toate colțurile țării, întruniți în scopul de a lucra în unire pentru emanciparea economică a țării.

„Rom.”

Varietăți.

* (Dar). Majestatea c. și reg. apost. s'a îndurat pregrațios a dărui comunei gr. or. din Răchita pentru zidirea scoalei 100 fl.

* (Reuniunea femeilor române din Sibiu). Convocare. În sensul §. 13 din statute se convoacă prin aceasta a IV adunare generală ordinară a „Reuniunii femeilor române” din Sibiu pe ziua de duminică 29

Octomvre a. c. stilul nou după ameași la 3 oare în localul casinei române (strada măcelarilor, edificiul „Albinei”), la care Onor. membrii ai reuniunii sînt rugați a participa.

Sibiu 21 Octomvre 1882.

Maria Cosma m. p.,
președinta reuniunii.

* (Constituție.) Societatea literară „Petru Maior” a junimei române din Budapesta și-a ales comitetul pe anul scolastic 1882/3 cu unanimitate în următorul mod: președinte, dl George Sêrb avocat și deputat dietal; vice-președinte, George Ilea jurist; secretar, Demetriu Horvat ascultător de filosofie; notar, Sever Bocșan jurist și Elia Precupașiu asc. de filos; cassariu, Emiliu Butian jurist; controlor, Marcel Vlad jurist; bibliotecariu, Alesandru Coca jurist.

* (Vênătoare oficioasă în cercul Iaadului, comitatul Bistrița-Năsăud.) Fearele sêlbatică, lupii și urșii au făcut multe daune populațiunii de pre valea Borgoului cu deosebire în vara deja trecută. Urșii, ceea ce de multe nu s'a pomenit în aceste ținuturi au scoborit până în nemijlocită apropiere de sate, făcînd daune considerabile, în vitele bi-eților economii. Din aceasta cauză comunele: Borgo-Prund, Borgo-Bistrița, Borgo-Mureșeni, Borgo-Tiha și Borgo-Luseni s'au rugat prin pretorul concernente de comitele suprem, ca acesta cu concesiunea ministrului de interne, să dispună pentru apărarea de amentitele feare o vênătoare oficioasă. Obținînd numitele comune atare concesiune, vênătoarea oficioasă s'a și început în 16 și a durat până în 23 Octomvre n. a. c. adecă 8 zile. Cătră finea vênătoarei adecă în zilele de 21, 22, și 23 Octomvre a. c. pre hotarul de cătră meadădi a comunei Borgo-Bistrița și Borgo-Prund au omorît vênătorii prinpușcături 7 urș imari.

În timpul din 16—20 Octomvre abia au omorît vênătorii un lup și o vulpe.

Dacă această vênătoare ar fi constat din 200—300 bărbați, precum s'a fost dispus, negreșit că și fearele vênate ar fi fost mult mai multe.

Mare zel și multă energie a desvoltat în această vênătoare Dl pretor din Iaad Godofroa Cuales, ca conducător al vênătoarei. Onoare atât acestuia cât și vênătorilor iscușiți, cari în tot decursul vênătoarei, nu au părăsit pre conducătorul lor.

* (Stefan cel Mare supus la tace) Mai acum câte-va săptămâni sosind la gară statua lui Stefan cel Mare a doua și a trebuit ca de aci să o ia și să o ducă în piața Palatului, unde este locul destinat a se aședa. Trecînd Statua pe la bariere cu toate dependențele ei, barierul opresce caii și cere a i se plăti taca jugăritului.

— Dar d-le, este Stefan cel Mare, dișe indignat însărcinatul cu transportarea statuei.

Ce-mi pasă mie, adause barierul, măcar să fie și D-șeu, așa am ordin dela Primărie.

Însărcinatul cu transportarea statuei, numai dișe nimic și scoțînd un bileț ipotecar de 10 franci plăti taca jugăritului, după care apoi zelosul barier, tîind biletele de tace dintr'o condică le lipi pe statua marelui Domn Stefan cel mare, permițîndui numai astfel intrarea în oraș!

Sermanul Stefan cel Mare, s'a mai gândit oare că va veni un timp, cîndva fi el supus a plăti taca jugăritului, intrînd în capitala sa Municipium Iasiorum? „Perdaful”.

* (Himen.) Dl Amos Nicolae Tulea din Halmagiu, învățator la scoala confesională din Spata, și-a încredințat pe Dșoara Sidonia Frențiu din Lugoj, cu care se va cununa în 7/19 Noemvre a. c.

* (Cununie și ospet de surdo-muți.) În dișarele maghiare ce-

tim că la Vesprim în zilele aceste a avut loc o cununie cu totul estrordinară. Mirele și mireasa surdo-muți. Mirele, Petru Achimovici, care a fost un timp și redactor al foaiei *Surdo-muților* este acum tipograf; mireasa, una dintre fetele cele mai frumoase și mai plăcute ale Vesprimului se chiamă Maria Schuster. Preotul a cetit înainte-le formula cununiei și apoi au ținut-o înaintea ochilor mirilor. Aceștia au cetit-o pronunțînd cu deosebire cuvintele „jur” și „iubesc” așa de respicat încât le au înțeles toți cei ce erau de față la solemnitate. După cununie au urmat un prânț familiar, la care au luat parte mai toți surdo-muții din cetate. Nunul, Zoltan Vég-helyi, de asemenea surdo-mut, a toastat aproape un pătrariu de oară prin semne. Toastul, se dișe, a făcut impresiune deosebită asupra societății surdo-mute. Conversațiunea, ca și toastul, numai prin semne, se înțelege că petrecerea a fost fără de nici un sgomot.

* (Unde nu sînt Jidovi.) Solgăbirul dela Biserica-albă au respuns vice-comitelui din Timișoara că în cercul său nu se află nici un Jidov și de aceea acolo nu e de lipsă emisul ministerial prin care se opresc esesele contra Jidovilor.

* (Vița de vie) înflorită și cu rod acum în toamnă s'a vechut într'o gradină de aici din Sibiu.

* (Fragi noue,) ne spun dișare dela Viena s'au vechut acolo aduse de pe câmpiile din giurul Vienei.

* (Frig enorm și zăpadă) se anunță din părțile Galiției resăritene. În cercurile Podhajez și Milna au murit patru oameni de frig.

* (Calendarul pentru toți) a eșit de sub tipar și se află de vëndare pe prețul de *doi lei n.* la toate librăriile din capitala României și districte.

Comandele sînt a se adresa dlui Leon Alcalay, librar s'au H. Wartha în Bucuresci. Revênșătorilor se acoardă un rabat însemnat.

Calendarul pentru toți e ilustrat cu 7 portrete ale bărbaților celebrii. Conversa în csilografie și cuprinde o materie literară prosă și poesii foarte alese, variată și interesantă.

Bursa de Viena și Pesta

Din 26 Octomvre n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.20	119.10
Renta de aur ung. de 4%	86.80	86.90
Renta ung. de hârtie	85.90	86.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	133.75	134.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	89.80	90.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.50	110.25
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.50	94.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pămîntului	98.75	99.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorjire	97.75	97.—
Obligațiuni urbariale temeșiane	98.50	98.50
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorjire	98.50	97.—
Obligațiuni urbariale transilvane	97.70	98.—
Obligațiuni urbariale croato-slavo-nice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	97.50	97.75
Sorși unguresci cu premii	117.25	117.25
Sorși de regulararea Tisei	108.50	109.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.50	76.50
Datorie de stat austr. în argint	77.25	77.30
Renta de aur austriacă	95.45	95.25
Sorși de stat dela 1860	131.25	131.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	832.—	830.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	294.50	294.—
Acțiuni de credit austr.	304.25	304.30
London (pe polița de trei luni)	119.20	119.30
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.—
Argint	—	—
Galbin	5.66	5.67
Napoleon	9.46 ^{1/2}	9.47
100 marce nemțesci	58.85	58.80

Nr. 252. [274] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățatoriu la scoala populară gr. or. din Uleșiu, protopresbiteratul Iliei, se escrie concurs până la 28 Octomvre a. c. v.

Emolumentele sînt 150 fl. v. a.

Cuartir liber, 3 orgii, din care este a se încălși și scoala.

Suplicanții vor avea a-și așterne petițiunile lor instruite conform „Stat. Org.” la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

Gurasada în 13 Octomvre 1882. În conșelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. ppesb.

Nr. 243 [270] 2—3

CONCURS.

Devenind vacante două posturi de învățatori la scoala confesională gr. or. din comuna Beclean se escrie concurs cu terminul până la 24 Octomvre a. c. st. v. în care di va fi și alegerea.

1. Emolumentele cu postul învățatorului secundar sînt: 160 fl. v. a. care se va solvi în 4 rate, quartir liber în edificiul scoalei, cum și 15 fl. pentru lemne de foc.

2. Pentru postul învățatorului primar 200 fl. v. a. quartir liber în edificiul scoalei și 15 fl. pentru lemne de foc.

Doritorii de a ocupa posturile aceste au de a-și așterne suplicile lor instruite în sensul legilor din vigoare până la 24 Octomvre st. v. la oficiul protopresbiteral al Făgărașului.

Beclean în 22 August 1882. În conșelegere cu oficiul protopresbiteral.

Comitetul parochial.

Ioan Bursan m. p.,
paroch și președ. comit. parochial.

Nr. 40. [271] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățatori I și al II la scoala confesională gr. or. în comuna Vinerea protopresbiteratul Oreștiei se escrie a doua oară concurs până în 24 Octomvre 1882 st. v.

Emolumentele sînt; pentru postul de învățatoriu I salariu ficșat 250 fl. v. a. quartir liber în edificiul scoalei, și lemne de încălșit. Pentru postul de învățatoriu al II salariu ficșat 155 fl. v. a. quartir liber în edificiul scoalei și lemnele de încălșit.

Doritorii de a ocupa aceste stațiuni sînt avisați ași trimete concursesele instruite cu toate documentele prescise de regulamentele vigente subscrisului comitet parochial până inclusive 24 Octomvre a. c.

Vinerea în 4 Octomvre 1882.

Comitetul parochial.

Teodor Herlea m. p.
președinte.

Nr. 249 [273] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățator la scoala populară confesională gr. or. din M. Bretea protopresbiteratul Iliei cu terminul până la 17 Octomvre a. c. st. v. cînd va fi și alegerea.

Emolumentele sînt.
1. În bani gata salariu anual 80 fl. v. a.

2. În bucate 60 ferdele cucuruz a 16 cupe în boambe.

3. Lemne 3 orgii, din care este a se încălși și scoala.

4. Grădină de legumi.

5. Quartir liber în edificiul scoalei. Se poftesce ca concurenții să aibă cunoscință și despre limba maghiară și să fie cîntăreți buni.

Cererile instruite conform legilor din vigoare sînt a se adresa la subscrisul oficiu protopresbiteral.

Gurasada 5 Octomvre 1882. În conșelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.,
admstr. ppresbiteral.

Nr. 392 [272] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea următoarelor stațiuni învățătorești în protopresbiteratul Brașovului II.

1. Dobârlău, cu salariu anual 413 fl. computându-se și emolumentele cantoralii.

2. Apața cu salariu de 125 fl. și anume în bani gata 60 fl., în alte beneficii 65 fl.

Concurenții au să arete și cunoștința limbei maghiare. Cererile instruite cu cele prescise în regulamentele vigente sunt a se așterne până în 21 Octomvrie scrisului oficiu protopresbiteral.

Brașov 8 Octomvrie. 1882.

În conțelegere cu comitetele parohiali.

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

CONCURS. [268] 3-3

Comitetul Asociațiunii pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacante două ajutoare de câte 50 fl. v. a. pe an, din cele destinate pentru învățăceii români cari se vor apleca la una din meseriile: de postovar, mașinist, argășitor, pălărieri, clopotar,

compactor și brutar, se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subscrisul comitet până la 25 Noemvrie 1882 proveđute:

1. Cu estras de botez din care să se vadă că este român și că posedă etatea de 14 ani.

2. Atestat de școală din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricepe încâtva limba maghiară sau cea germână.

3. Revers dela părinți sau dela Tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un exemplar din contractul încheiat cu vre un Măestru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus din care să se vadă, că copilul se află la meserie de cel puțin douăzeci de zile.

Brașov, 4/16 Octomvrie 1882.

Comitetul Asociațiunii pentru sprijinirea învățăceilor și sodalilor români meseriași.

B. Baiulescu m. p., I. Bozocanu m. p.,
președ. not.

LOTERIA ESPOZIȚIUNEI TRIESTINE.

1. câștig principal bani gata floreni 50.000

2. câștig principal bani gata floreni 20.000

3. câștig principal bani gata floreni 10.000.

Mai departe

1 a fl. 10.000 — 4 a fl. 5000 — 5 a fl. 3000 — 15 a fl. 1000 —
30 a fl. 500 — 50 a fl. 300 — 50 a fl. 200 — 100 a fl. 100 —
200 a fl. 50 — 542 a fl. 25, suma

1000 nimeritori 213.550 floreni

afară de acestia alți mulți nimeritori secundari în obiecte de expozițiune dăruite de esponenți.

Prețul unei sorți 50 cruceri.

Comande pe lângă adausul de 15 cr. spese postale sunt a se adresa la

Despărțământul Expozițiunii Triestine

[264]

Piazza Grande Nr. 2 în Triest.

5-6

Zambach și Gavora.

Fabrică de vestminte și recuise bisericesci

de rit catolic și grec. [205] 7-30

în Budapesta, strada Vațului, Văczi utca Nr. 17.

Felon sau Odâjdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-
ca, cădelnițe, paci-
fical, candelă de
altar, policandre
pentru biserici, ri-
pide, chivot, cărți
de Evanghelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele,

Cea dintâiu fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopote și metal

a lui

Francisc Walser

Filială pentru Transilvania în Cluj, strada Monosturului 12,

recomandă preoșimei înalte, curatorilor și episcopilor

turnătoarea sa de clopote, cea mai mare în patrie,

care există de mulți ani și e proveđiută în abundență cu cele mai
nouve mijloace ale tehnice și corespunde tuturor recerșinelor.

Clopotele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel
mai clar argintiu.

Mai departe recomandă același bogatul seu deposit de
proaște de foc și de grădini, sorburi (pompe), fân-
tâni de casă și de grădină, întocmeli de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(232) 16-20

[274]

2-3

Memorialul partidei naționale române

compus din însărcinarea conferenței din Maiu 1881 a reprezentanților alegătorilor români a apărut în limba maghiară română și germână, fie-care în edițiune separată și se poate procura dela librăria tipografiei archidieceesane în Sibiu cu prețul de 1 fl. (și 5 cr. pentru portul postal).

Librăriilor se acordă prelângă solvi-
rea comptantă provisiune de 20%
Colectanții primesc după 10 esemplare
unul grătuit.

Comandele în detaiu se pot face mai
ușor prin asignațiuni postale.

Librăria tipografiei archidieceesane.
Sibiu, strada măcelarilor Nr. 37.

După Ddeu am se mulțămesc mântuirea
vieții mele numai berei de sănătate din
estras de slat, preparațiunea lui Joh.
Hoff (J. Hoff'schen Malzextract-Ge-
sundheitsbier), ciocoladă de slat (Malz-
Chocolade) și estrasul de slat concen-
trat (concentrirten Malzextract).

Cuvintele proprii pronunțate de mai mulți însărcina-
toși.

Mulțamită în scris.

Mântuit de slăbiciune trupească, ce îmi amenința viața,
prin bere de sănătate preparată din slat concentrat pre-
parațiune de a lui I. Hoff.

De oare ce invențiunea aceasta eminentă a berei
de sănătate din estras de slat pe mama mea, aș
pute dice, a mântuit-o dela moarte, am putut pași
cu toată puterea înaintea comunei de aici și a reco-
manda tuturor pătimitorilor acea medicină după cea
mai deplină convingere proprie. — Unui țeran, care
pătinea de ficat, de stomac și în parte și de plămâni,
plângându-se și întrebându-me ce să facă, i-am
recomandat să se folosească de escelenta bere din estras
de slat și m'a rugat a scrie numai decât după acea-
sta, ceea ce am și făcut numai decât în oada lui.
Te rog așa dară de cât se va pute mai curând a'mi
trimite 26 de sticle de bere din estras de slat și 10
pungi de bomboane de slat.

St. Georgen (Ob - Murau).

Josef Fliess, învățătoriu super.

Dsale furnisorului c. r. al celor mai mulți suverani
din Europa, dlui

Ioan Hoff,

consiliariu c. r. de comisiune, posesor al crucii cu
coroană pentru merite, cavalier de ordin înalte prusiane
și germâne, Viena, Fabrica I, Grabenhof 2, depositul
fabricii: Graben, Bräuner-Strasse 8.

Raport oficial de vindecare.

Dr. Seypel, medic superior din statul major.

Berea de sănătate din estras de slat este un
escelent mijloc dietetic pentru întărirea reconval-
cenșilor din boale grele, precum și pentru bolnavi de
pept și se recomandă cu deosebire fiindcă n'are lu-rare
întăritătoare; tot așa la boale cronice de stomac și
hemoroide.

Sub 2 fl. nu se efectuesce nimica.

Deposit principal în Sibiu:

Franz Jahn fiu, Const. Bugarsky.

Alba-Iulia: F. Mihelyes, farmacist.
Aid: J. de Kovacs, farmacist. Făgăraș:
St. Bergleiter, farmacist. Cluj: Dietrich
Samuel. Brașov: Eremia Demeter. J. L.
et A. Hesshaimer. Mediaș: Carol Breckner.
Sebeș: Carol Henning. Sighișoara: J.
B. Misselbacher sen. Turda: J. Timbus et
fiu. M.-Oșorhei: Max Bucher, Carol
Hutlesz. Deva: Issekut Gregor.

Mai departe în toate speciile mai mari
din țeară. [249] 3-7

Nr. 2358. — 1882.

[269] 3-3

Esarëndare licitativă.

În 31 Octomvrie călind.
nou a. e. înainte de ameași la 9
oare se va esarëndă pe calea licita-
țiunii publice în cancelaria pre-
torei centrali regalul morii
și al cărciumei, comunei Bun-
gard pre timpul din 1 Ianuarie
1883 până în 31 Decemvrie
1888.

La această licitațiune publică pot
participa numai acei interesați, cari
la începutul acestui act vor depune în-
aintea comisiunii 10% din prețul morii
de 1500 fl. și al cărciumei 800 fl.
ca vadiu în bani gata ori în hârtii
de preț. Condițiunile speciali se pot
vedea atât în cancelaria pretorei cen-
trali cât și a comunei Bungard.

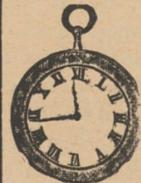
Sibiu în 23 Octomvrie 1882.

Dela pretura centrală.

Branisce m. p.

[275]

4-3

Numai odată

se ofere o ocaziune așa de
favorabilă de a procura
un orologiu escelent cu
jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg
continentul Europei, n'au lăsat neatinsă și Elveția.
Conseceța a fost emigrarea lucrătorilor în masse,
care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica
reprezentată de noi, care e cea dintâiu și cea mai
însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam
dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi cu vânzarea
fabricatorilor sale. Aceste așa numitele oroloage-
de-buzunariu-Washington sunt cele mai bune
de pe lume, sunt foarte elegant gravurate și în-
frumșețate și lucrate după sistemă americană.

Toate oroloagele sunt repassate (examinate)
pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a
solidității celei mai severe, ne obligăm prin
aceasta în public, că sîntem gata a reprimi
și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de
întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate
cu acurateță estra-ordinară pe secundă; afară de
aceaste aurite prin electro-galvanism nou, dim-
preună cu lanț și medalion etc., prețul de mai
nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 ancore esemplare de lues din argint, pe
15 rubinuri cu cadranuri în email, arătător de
secunde, sticlă lată de cristal, mai înainte
cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul,
toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindre înfrumșețate în capsula
de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8
rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț
medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15;
acum numai fl. 5.60 unul.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13
loși, probat de oficiul monetariu c. r. pe 18
rubinuri, afară de aceasta aurite prin electricitate,
foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai
nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

1000 oroloage remontoire-Washington de bu-
zunariu din argint greu și veritabil de 13 loși
probat la oficiul c. r. de punciare, de lângă ga-
ranție severă repassate pe secundă, cu mecanism
de nickel așa încât oroloagele aceste n'au nici
când lipsă de reparatură. Oroloagele aceste
au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se
capătă cu prețul fabulos de efin numai cu
fl. 20. Afară de aceasta lângă fie-care orologiu
se dă grătuit un lanț, medalion și cutie de catifea

1000 oroloage pentru doamne de aur veritabil
cu 10 rubinuri, mai înainte cu fl. 40, acum
cu fl. 20.

1000 oroloage remontoire de aur veritabil pen-
tru domni sau doamne, mai înainte cu fl. 100
acum fl. 40.

650 oroloage de părete cu încadratură de ema-
ilul cel mai fin și cu mecanism de sunat, mai
nainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unul repassat.

650 oroloage desteptătoare cu aparat de larmă,
foarte fin regulate, aplicabile și ca oroloage pe
masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai
fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în
căsului înalte gotice de lemn, de întors în fie-
care a opta zi, regulate fin pe secundă, foarte
frumoase și imposante; de oare-ce un astfelu
de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndoi-
șă nu lipsească astfelu de orologiu din nici o
familie, mai cu samă pentru că astfelu de piesă
de cabinet este decor în fie-care locuință. Oro-
loagele aceste costau mai înainte fl. 35, acum
numai fabulosul preț excepțional de efin de
fl. 15.75 unul.

Comandând cine-va oroloage pendule are
să adauge și o arvună.

Adresa:

Desfacere de oroloage

Fabricei de oroloage Fromm.

Viena Rothenturmstrasse Nr. 9, Parterre.